

MINUTA

ședinței de dezbatere publică a proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

În data de 13 august 2015, Autoritatea Electorală Permanentă a organizat, la solicitarea societății civile, ședința pentru dezbaterea publică a proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu următoarea ordine de zi:

- prezentarea proiectului de act normativ;
- prezentarea și discutarea observațiilor și propunerilor referitoare la proiectul de act normativ.

La întâlnire au participat:

Reprezentanții Autorității Electorale Permanente:

- dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică, vicepreședinte al Autorității Electorale Permanente,
- dl. Gheorghe Onogea, Director general al Departamentului pentru controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale,
- dl. Cristian Leahu, director al Direcției legislație, legătura cu Parlamentul și contencios electoral,
- dl. Octavian Onogea, director adjunct al Direcției financiar-administrative,
- dl. Marian Muhuleț, director al Direcției comunicare și relații externe,
- dna. Denisa Marcu, șef al Biroului pentru documentare legislativă și relația cu Parlamentul

Reprezentanții Administrației Prezidențiale:

- dna. Iulia Drăjneanu, consilier
- dna. Alexandra Stoian

Reprezentanți ai formațiunilor politice:

- dl. Mircea Drăghici, deputat PSD,
- dna. Gabriela Matei, director economic, PSD,
- dl. Valentin Coman, consilier, PSD,
- dl. Attila Balasz, director economic, UDMR,
- dna. Eniko Katalin Lacziko, jurist, UDMR,
- dna. Maria Turcitu, director economic, PNL,
- dna. Mihaela Nedelcu Luncan, Partidul M10,
- dl. Florin Stan, Partidul M10,
- dna. Rodica Medoia, Partidul M10,
- dl. Stelian Neagu, Partidul M10,
- dna. Anca Vlăduță, Asociația Salvați Bucureștiul,
- dl. Dan Podaru, Asociația Salvați Bucureștiul,

Alți reprezentanți ai societății civile, ai Universității București și ai mass-mediei.

Scopul întâlnirii l-a constituit informarea formațiunilor politice și a societății civile și transmiterea unui feedback asupra principalelor modificări introduse în legislația privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale prin proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

MINUTA

ședinței de dezbatere publică a proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

În deschiderea ședinței, dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică, vicepreședinte al Autorității Electorale Permanente le-a mulțumit participanților pentru prezența la dezbaterile publice a proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale care are menirea de a completa și lămuri legea menționată, care a fost modificată, completată și republicată recent.

Dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică a propus ca prima etapă a dezbaterii să constea în prezentarea proiectului de hotărâre de către domnul Cristian Leahu, urmând ca în a doua etapă să fie formulate observații și propuneri referitoare la textul acestuia, propuneri acceptate de participanți. De asemenea, a adresat rugămintea participanților care vor formula observații și propuneri în cadrul dezbaterii să le transmită ulterior în scris, către Autoritatea Electorală Permanentă, via e-mail.

Dl. Cristian Leahu, director al Direcției legislație, legătura cu Parlamentul și contencios electoral din cadrul Autorității Electorale Permanente a precizat faptul că modificările aduse Legii nr. 334/2006 reprezintă o schimbare de filozofie a întregii finanțări a partidelor politice, care a impus modificarea corelativă a normelor metodologice. S-a considerat că modificarea poate fi realizată în mod optim prin elaborarea unui nou proiect de act normativ, și nu prin modificarea și completarea normelor metodologice deja existente. Obiectivele avute în vedere la elaborarea acestor norme au vizat, printre altele, necesitatea realizării unui control mai riguros al finanțării partidelor politice, dar și necesitatea reducerii nivelului de birocrație, semnalată anterior de către partidele politice.

În continuarea intervenției, dl. Cristian Leahu a prezentat participanților proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, explicând conținutul fiecăruia capitol al acesteia și făcând o serie de precizări. Astfel:

- întrucât partidele politice pot obține venituri și din alte surse decât cele prevăzute de forma anterioară a Legii nr. 334/2006, aceste surse au fost expres și detaliat reglementate în textul proiectului de Hotărâre;
- nu au fost inserate modificări de fond în ceea ce privește finanțarea publică a activității partidelor politice;
- principiul avut în vedere la redactarea capitolului referitor la finanțarea campaniilor electorale și a campaniilor pentru referendum a fost următorul: *cheltuielile nu pot depăși contribuțiile*. De asemenea, cheltuielile pe care le poate face un partid sunt corelate cu numărul de candidați pe care îi propune;
- textul referitor la rambursarea cheltuielilor electorale este unul restrictiv, partidul politic trebuind să îndeplinească toate condițiile impuse de lege pentru rambursare în toate județele țării, în municipiul București și în afara țării, după caz. Dacă un partid politic depășește plafonul stabilit de lege pentru cheltuieli într-un județ/circumscripție electorală sau depășește plafoanele pentru tipurile de cheltuieli reglementate de lege, nu va putea beneficia de rambursare;
- Autoritatea Electorală Permanentă a dobândit o serie de atribuții noi privind controlul finanțării activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu un grad sporit de complexitate, urmare a recomandărilor GRECO care vizau o creștere a rigurozității controlului, dar prin modul de redactare a capitolelor referitoare la finanțarea partidelor politice s-a avut în vedere păstrarea unui anumit grad de libertate a vieții politice.

MINUTA

ședinței de dezbatere publică a proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

În finalul prezentării, dl. Cristian Leahu a precizat faptul că textul propus de Autoritatea Electorală Permanentă este deschis modificărilor și completărilor în această etapă, acesta fiind și scopul prezentei dezbateri.

Dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică, vicepreședinte al Autorității Electorale Permanente a arătat că până în prezent, s-au purtat discuții referitoare la textul proiectului de Hotărâre cu partidele politice, cu membrii Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerilor legislative privind legile electorale, privind modificarea Legii partidelor politice și a Legii privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, care au lucrat la modificările și completările care au fost aduse Legii nr. 334/2006, UDMR a transmis Autorității Electorale Permanente observații scrise cu privire la textul proiectului, Curtea de Conturi a trimis aviz pozitiv cu unele observații, iar Administrația Prezidențială a transmis, de asemenea, observații.

Dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică a dat cuvântul participanților la dezbatere, pentru a formula observații și propuneri cu privire la textul fiecăruia dintre capitolele proiectului de Hotărâre, precizând faptul că acestea vor fi avute în vedere la redactarea textului normelor metodologice.

Dl. Mircea Drăghici, deputat PSD, a arătat că, în calitate de inițiator al legii de modificare a Legii nr. 334/2006, dorește să facă o serie de precizări. Astfel, o parte dintre principiile enunțate în prezentarea proiectului de lege nu corespund spiritului Legii nr. 334/2006. Principiul conform căruia cheltuielile nu trebuie să depășească nivelul contribuțiilor modifică intenția inițială a Legii nr. 334/2006 și încalcă principiul egalității între competitorii electorali. Rambursarea cheltuielilor pentru campania electorală ar trebui să se facă la nivelul plafoanelor stabilite pentru contribuții și nu la nivelul contribuțiilor primite efectiv în contul de campanie. Principiul conform căruia depășirea plafoanelor pentru cheltuieli atrage nerambursarea întregii sume este, de asemenea, incorect, fiind suficient să nu se ramburseze acea factură care depășește plafonul legal.

În continuarea dezbaterilor, a fost supus discuției textul Capitolului 1 al proiectului de Hotărâre.

Dna. Mihaela Nedelcu Luncan, reprezentant al Partidului M10, a formulat observații cu privire la:

- **art. 4. alin. (1) lit. f)**, arătând că prin acest articol se instituie o discriminare între cetățenii Uniunii Europene, fără niciun temei legal sau de altă natură, aspect sancționat de legislația europeană. Un cetățean român cu domiciliul în România sau oriunde altundeva, membru sau nemembru al partidului politic, poate face donații sau împrumuturi către un partid politic, dar un cetățean UE cu domiciliul în România nu poate face donații sau împrumuturi decât dacă este și membru al aceluși partid, dar poate vota la alegerile locale acolo unde are domiciliul.
- **art. 5 alin. (3)**, arătând că instituirea obligației competitorilor electorali de a aduce la cunoștința donatorilor, cotizanților și împrumutătorilor, prevederile legii și ale prezentelor norme metodologice, prin orice mijloc de publicitate, este nejustificată. Necunoașterea legii nu absolvă de răspundere, iar aducerea la cunoștință a unui act normativ se face prin publicarea în Monitorul Oficial, potrivit legii. Inserarea obligației pentru partide și pentru candidații independenți de a aduce la cunoștința terților, prevederi legale este doar o formalitate excesivă nejustificată și nesuținută legal fără absolut niciun efect și este menită doar la sporirea birocrăției. Instituțiile nu trebuie să inventeze proceduri doar pentru a justifica activitatea.
- **art. 10 alin. (6)**, semnalând faptul că trimiterea care se face în text la Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datorilor și capitalurilor proprii, aprobate de către ministrul finanțelor publice, fără identificarea exactă a

ședinței de dezbatere publică a proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

acestora și fără a avea certitudinea că ele există și în ce formă există, face ca prevederea antamată să fie lipsită de predictibilitate și creează o stare de incertitudine conducând în final, cel mai probabil, la inaplicabilitate, făcând referire în acest sens la Decizia Curții Constituționale nr. 363/2015.

Dna. Anca Vlăduță, reprezentant al Asociației Salvați Bucureștiul, a dorit clarificări referitoare la dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. c) cu privire la sursele fondurilor pentru campania electorală. De asemenea, a dorit să știe dacă publicarea actelor normative privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pe site-ul formațiunii politice este considerată acoperitoare pentru îndeplinirea obligației prevăzute de art. 5 alin. (3).

În ceea ce privește **art. 11**, referitor la obligația Autorității Electorale Permanente de a asigura instruirea și îndrumarea trezorerierilor și a mandatarilor financiari, precum și a altor persoane interesate, în materia finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, a arătat că este necesară o pregătire reală pe bază de discuții, în cadrul cărora să le fie prezentate trezorerierilor și mandatarilor financiari cele mai bune practici și posibile capcane și interpretări, decizii ale instanțelor judecătorești referitoare la aceste interpretări, cu suficient timp înainte de începerea activității considerând că normele metodologice trebuie să menționeze obligația reprezentanților Autorității Electorale Permanente și ai partidelor politice de a participa la această pregătire.

Dl. Mircea Drăghici, deputat PSD, a arătat că:

- textul **art. 2 alin. (2) lit. b)** trebuie modificat astfel „*persoană desemnată sau aleasă în administrarea contabilității partidelor*, întrucât trezorerierul unui partid nu administrează fondurile partidului, ci contabilitatea acestuia;
- **art. 4 alin. (1) lit. c)** trebuie eliminat întrucât nu corespunde textului Legii nr. 334/2006;
- **art. 8** trebuie eliminat întrucât dă naștere unui conflict de interese;
- obligația instituită prin dispozițiile **art. 9** este exagerată, întrucât dacă se intenționează primirea listei tuturor conturilor deschise de fiecare filială a partidului, această bază de date va fi extrem de dificil de întocmit, greu de verificat, fiind aproape inevitabilă omiterea unora dintre conturi. A mai menționat faptul că observația nu privește subvențiile primite de la stat;
- **art. 11** excedează textului legii.

Dl. Florin Stan, reprezentant al Partidului M10, a solicitat punctul de vedere al AEP cu privire la conținutul art. 8 și art. 9 ale proiectului de Hotărâre.

În continuarea dezbaterilor, dl. Cristian Leahu a supus dezbaterii textul Capitolului 2 al proiectului de Hotărâre.

Dna. Mihaela Nedelcu Luncan, reprezentant al Partidului M10, a formulat observații cu privire la:

- imposibilitatea, potrivit actualei forme a proiectului de Hotărâre, de a se primi donații prin **sistemul paypal**, pe principiul *puțin de la mai mulți*, care s-a dovedit deosebit de fructuos în cazul campaniei de strângere de fonduri a președintelui Barack Obama.
- **art. 20. alin. (3)**, arătând că viramentul bancar nu poate fi atestat printr-un înscris sub semnătură privată.
- **art. 20. alin. (4)** deschide o poartă spre eludarea textelor referitoare la donații, instituindu-se o posibilitate de a se face donații mascate.
- referitor la quantumul cotizațiilor, a dorit să știe dacă un membru al partidului care va plăti mai mult decât minimul cotizației va primi o chitanță pentru suma primită.

MINUTA

ședinței de dezbatere publică a proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

Dna. Anca Vlăduță, reprezentant al Asociației Salvați Bucureștiul a formulat următoarele observații și propuneri:

- referitor la prevederile **art. 12 alin. (1)** din textul proiectului de Hotărâre, a propus ca depunerile în numerar la casierie să fie interzise.
- a arătat că prevederile **art. 14 alin. (2) și (3)** sunt excesive, obligația întocmirii unui contract de donație și obligația preluării CNP-ului donatorului persoană fizică anulând orice posibilitate de organizare a unei campanii de tipul crowdfunding. A subliniat necesitatea reglementării unor modalități mai facile de efectuare a donațiilor, precum sistemul paypal sau prin SMS. De asemenea, a precizat că ar fi suficient ca donatorul să dea o declarație pe propria răspundere pe care să o trimită donatarului scanată, însoțită de o copie scanată a documentului de identitate.
- a solicitat clarificări cu privire la interpretarea textului art. 24 alin. (1) lit. f).

Dl. Stelian Neagu, reprezentant al Partidului M10, a oferit argumente în favoarea utilizării sistemului paypal, arătând că există norme ale Băncii Naționale a României care sancționează o posibilă conduită frauduloasă a utilizatorului.

Dl. Mircea Drăghici, deputat PSD, a arătat că:

- dispozițiile **art. 12 alin. (6)** nu corespund intenției reglementată prin Legea nr. 334/2006 și a propus reformularea, respectiv „este interzisă încasarea cotizațiilor fără stabilirea cuantumului *minim al* acestora”;
- la **art. 18 alin. (1)** a fost instituită o limită arbitrară pentru donațiile care se încheie numai prin înscris autentic, apreciind că normele metodologice constituie o normă specială și nu sunt ținute să urmeze dispozițiile Codului civil referitoare la forma donațiilor;
- **art. 21** instituie o restricție care nu își are sensul în condițiile în care în textul de lege sunt prevăzute situațiile în care împrumutul poate fi convertit în donație;
- **art. 24 alin. (3)** trebuie redactat mai clar astfel încât să rezulte fără posibilitate de îndoială că partidele politice pot subînchiria un singur imobil *primit de la autoritățile administrației publice locale* în fiecare unitate administrativ-teritorială.

În continuarea dezbaterilor, a fost supus dezbaterii textul Capitolului 3 al proiectului de Hotărâre. Nu au fost formulate observații sau propuneri cu privire la conținutul acestui capitol.

A fost pus în discuție textul Capitolului 4 al proiectului de Hotărâre.

Dna. Mihaela Nedelcu Luncan, reprezentant al Partidului M10, a precizat că ar fi mai corect să se facă finanțarea partidului politic în campania electorală și nu a candidaților.

Dna. Anca Vlăduță, reprezentant al Asociației Salvați Bucureștiul, a solicitat clarificări cu privire la utilizarea sintagmei *pot fi depuse* în textul art. 34 alin. (5).

În continuarea dezbaterilor, a fost supus dezbaterii textul Capitolului 5 al proiectului de Hotărâre.

Dl. Mircea Drăghici, deputat PSD, a apreciat că:

- sintagma *investigații* din cadrul **art. 55 alin. (3) lit. c)** ar trebui înlocuită cu sintagma *controale*.
- la **art. 55 alin. (4)** ar trebui instituit un termen de 30 de zile și nu de 15 zile cum figurează în prezent sau, cel puțin, să fie luată în calcul data comunicării solicitării.

ședinței de dezbatere publică a proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

- instituirea obligației realizării unui audit financiar anual reprezintă un pas mare înainte în domeniul transparenței finanțării partidelor politice.

În continuarea dezbaterilor, a fost supus dezbaterii textul Capitolului 6 al proiectului de Hotărâre.

Dna. Mihaela Nedelcu Luncan, reprezentant al Partidului M10, referindu-se la prevederile **art. 65 și art. 66**, a apreciat că AEP nu trebuie să se rezume exclusiv la controlul partidelor politice, ci să ajungă cu verificările până la donator, pentru a stabili dacă acesta avea dreptul, conform legii, să facă donația.

Dezbaterile au continuat cu textul Capitolului 7 al proiectului de Hotărâre.

Dna. Anca Vlăduță, reprezentant al Asociației Salvați Bucureștiul a semnalat faptul că există o contradicție între prevederile **art. 67** din proiectul de hotărâre privind normele metodologice și cele ale art. 38¹ alin. (4) și (5) din Legea nr. 334/2006, republicată. La alegerile locale, spre exemplu, în cazul Municipiului București, legea prevede obținerea pragului de 3% prin cumularea voturilor obținute pentru mandatele de primar general, primar de sector, Consiliul General al municipiului București, consiliile sectoarelor municipiului București, în timp ce proiectul normelor metodologice prevede obținerea simultană a scorului de 3% pentru fiecare dintre tipurile de mandate.

Dna. Mihaela Nedelcu Luncan, reprezentant al Partidului M10, a atras atenția asupra omiterii categoriei candidaților independenți în textul **art. 68 alin. (2)** care se referă la rambursarea, de către Autoritatea Electorală Permanentă, a sumelor plătite pentru campania electorală de către competitorii electorali. De asemenea, a solicitat clarificări cu privire la prevederile art. 71 alin. (3), respectiv la regimul sumelor de bani care sunt rambursate formațiunilor politice și care, potrivit textului proiectului de Hotărâre, au statut de afecțatiune specială și nu sunt supuse executării silite prin poprire.

Dl. Mircea Drăghici, deputat PSD, a precizat că, în prezent, există cazuri în care partidele politice au instituită poprire pe sume provenite din subvențiile de la stat, fapt care contravine dispozițiilor legale și a apreciat că acest aspectul menționat în **art. 71 alin. (3)** trebuie explicat în mod mai detaliat în textul normelor metodologice.

În continuarea dezbaterilor, a fost supus dezbaterii textul Capitolului 8 al proiectului de Hotărâre.

Dl. Mircea Drăghici, deputat PSD, a semnalat faptul că în textul proiectului de Hotărâre au fost introduse o serie de contravenții care nu apar în Legea nr. 334/2006, republicată.

A fost pus în discuție textul Capitolului 9 al proiectului de Hotărâre. Nu au fost formulate observații sau propuneri cu privire la conținutul acestui capitol.

În continuarea dezbaterilor, dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică, vicepreședinte al Autorității Electorale Permanente a supus dezbaterii textul Anexelor la proiectul de Hotărâre. Nu au fost formulate observații sau propuneri.

Pe parcursul dezbaterilor, dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică, vicepreședinte al Autorității Electorale Permanente și dl. Cristian Leahu, director, au răspuns întrebărilor participanților, oferind explicații cu privire la conținutul, intenția și interpretarea textului proiectului de act normativ, principiile care au fost avute în vedere la redactarea acestora și modificările pe care AEP intenționează să le propună, asigurând participanții că observațiile și propunerile acestora vor fi reținute, analizate și avute în vedere la elaborarea textului final al proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

MINUTA

ședinței de dezbatere publică a proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

La finalul întrunirii, dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică, vicepreședinte al Autorității Electorale Permanente și dl. Cristian Leahu, și-au exprimat aprecierea privind participarea reprezentanților partidelor politice și ai societății civile și deosebita utilitate a observațiilor și propunerilor formulate în cadrul dezbaterii.

Dl. Mircea Drăghici, deputat PSD, a exprimat, din partea membrilor Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerilor legislative privind legile electorale, privind modificarea Legii partidelor politice și a Legii privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale aprecierea față de implicarea Autorității Electorale Permanente în reforma legislației privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, care va revoluționa domeniul electoral, precizând că aceasta și-a asumat, conform noilor prevederi, o sarcină deosebit de importantă.

Reafirmând intenția Autorității Electorale Permanente de a depune toate eforturile pentru a veni în sprijinul partidelor politice și al vieții democratice românești, dl. Florin-Constantin Mitulețu-Buică, vicepreședinte al Autorității Electorale Permanente a declarat închisă dezbaterea publică privind proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.